

દેવીદાસ કૃત.

૫૪૬૯ પ્રેમ પદમાળા

ભાગ ૧ લો.

સવ સોખી જનોને ગાયને માટે આ લખું
 પુસ્તકમાં જગદેવ પરમાર, ત્રીવારજ, રાણકરે તે
 ચતરા બંકાવણી, ચંદન મધ્યાચારી, હાસાન,
 અલાહીદીન, ચુંડબંકાવણી વગેરે ખેલોમાં બધા
 તા ગાયનોમાંથી ચુંડી કહાણી લોક પ્રસાદ રામ
 રાગણીઓમાં શ્રી રામ રમણના પદો સર્વને
 ઉપયોગી થઈ પડે તેટલા માટે રચેલાં છે માટે કંઈ
 પણ ભૂલ હોય તે હુમને ક્ષમા કરસો એવી
 આ સા છે. દોહરો

પદ રચના શ્રેષ્ઠ છતાં, નથી વધારે દામ;
 મુલ આપો મૂલ દોષ, જરૂર શું આવે કામ.

(રામાવંત ગાયન પ્રાકૃષ્ઠ મંડળીને માટે)

છપાવી પ્રસીદ્ધ કરનાર

મીઠુલદાસ પરબુદાસ મારતર.

૬. કતારગામની બામળ પાસે અમુલદાસ ટંકરાપર—મુરત.

અન્ય માસિક યોધાન્યુ.

લવાજમ વરસે રૂ. ૦૧ દર્બાલ સુદ્ધા રૂ. ૦૧

આ મામિકમાં વાર્તાઓ, નસીયત, નિબંધો, ગાયણો, ગિદ્યા અને વૈદક વિષયો, રમુજ દુચકાઓ, તથા તરેહપાર જ્ઞાન સાથે ગરમત આપે એના ગૌરવ શ્લોકોના ગુજરાતી અર્થ સાથે સમજાવવામાં આવે છે તે ઉપરાંત મુરસદને વખતે ગમત આપે એવી હનામની બાહ્યો મુકવામાં આવે છે.

માસિક “ખોદાખશ” યોધાન્યુ.

લવાજમ વરસે એકત્રીસ રૂ. ૦૧૧ પોસ્ટેજ મફત

ફક્ત તામની બાર આનાની કીમત આંગણ પર આપના રનેજ વળી નિચે લખેલી ચોપડાઓમાંની ગમે તે એક ચોપડા બેટ દાખલ આપવામાં આવે છે. કલગી ખ્યાલ રૂ. ૦૧

ફીડલશીફક બા, પાકદામત પોશીજા આના, મોરલકલાસના મીનીંગ બા
અબખાઈ હાવરની આદેતમના ગાયનો બે આના, હાથવાજી શીફક વણ આના

કોઈથી મહસ્સુસે નમુનાનો અંક અડવા આનાવાલી.
ટીકીટ આવેથી ખાત્રી માટે મોકલાવશું.

એમ. જે. પોસ્ટવાલા, નાણાવટ મુરત

પ્રસ્તાવના.

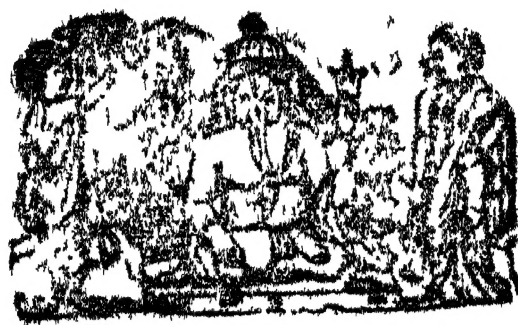
આ લઘુ પુસ્તક સર્વ શોખીનીયશુભ જનને ગાવાને માટે અનેક રાગ રાગણીઓ દાખલ કરેલ છે. તે એવા હેતુથી કે ચાલુ તાટકલા ગાયનો ન ગાતાં આ પુસ્તક તન અને મનથી વીચાર કરીને વાંચવું કે જેથી કરી મનની અદર ન વેહેમ જડ થાલી એકું છે તે દુર થસે, અને આભવ કહેતાં જાંસાર કરીઆ રૂપી છે તેને તરવાનું સાધન નાવ ઝેમટલે રૂ-રીનું નામ છે. માટે શ્રી રામચંદ્રજીનું અહાનીસ સ્મરું કરવું. કારણ કે આ સંસાર સર્વ ભ્રુકો છે. અને પરમેશ્વર. ભક્તિ કરવી એજ સાચી છે. માટે સંતની શંજત કરવી, આપણુખધા માયામાંલીન થઇ પરમેશ્વરને ભુલી ગયા છીએ. માટે આ પુસ્તક લઇ તેને વાંચી વીચાર કરવો કે જેથી જ્ઞાન ભક્તિ, વૈરાગ્ય, હૃદયન થાય આ અમુલ્ય મનુષ્ય દેહરૂપી રત્ન મલકું છે, તેને નકામું એવું નહીં માટે મનમાં કાળની ફીકડીક રાખીશદા હૃદયરભક્તિ કરવી એજ માહારી વીનતી છે.

તાજે કલમ—આ પુસ્તકમાં પદ્મરાજ વીરો મારા, પ્રીય ગુરુ ભાઈ રતનદાસ વાહાલદાસને બાણી મેહેનત પડી છે તેને માટે આ જગ્યાએ એમનો ઘણો આભાર માનું છું.

લી. શેવક,

મીઠુલદાસ પરજીદાસ માસ્તર

શ્રી ગણેશાય નમા

દોહરા.

જહુ મગરવતી સારદા, તહુ ગણપતરાયઃ
સુહુ પી દયા મને, સત શુર કરજો સહાય.

તમા સહુ પુત્રાંઃ સુધુ થવા, દેવી હસને સુમતી
તેથી વર નીવ માળમે, તમા કરે શ્રી ગણપતી.

॥ ૫૬ ॥ ૧ ॥

શ્રી રામ સ્તુતી.

ક્યો આ સો ગજબ હમ ઉપર - એ રાગ
 ખીનંતી હમારી શ્રવણ કર, હરે હૃદયર હૃદયર હૃદયર - દેવ
 માહારે નથી ધરમ નથી સાધન, નથી સુમરન રોવા આગધન
 માટે કૃપા કરીને સાદાથ કર ૨૨ હૃદયર હૃદયર.
 રક ગરીબ હીન જાણી, વાહારે ધાન્ને સાંગપાળી,
 મને આપ તાહારી ધન્યમિત્ર - અરે હૃદયર હૃદયર,
 મારા પ્રાગજીવનજી દેલા, મારે અંત મમે અલખેલા
 આજે આવજો તે દન ગજદર હરે હૃદયર હૃદયર.
 માગ નાધારના આધાર, હું અરજ કરું વાગે વાગ,
 નામે સુખતા તેણે અવસર હરે હૃદયર હૃદયર.
 મારી કરગણ સુખે સ્વામી, દયા સાગર અતરજમી,
 લેજો સુધ હમારી ગીગધર હરે હૃદયર હૃદયર.
 હું જોહો તેહવો તમારો, દેવીદામ આ ભાષી હગારો,
 ધ્યું મનકું હરી અગમ્યપર - હરે હૃદયર હૃદયર.

॥ ૫૬ ॥ ૨ ॥

ગુરુ દેવને અરજ.

જે તું ખાસી ગાહે સારી - એ રાગ.
 જય જય સ્વામી સદગુણ ગમી, સુખ વીશ્રામી તું દાતાર.
 અગજ હમરી સુખી મોરાશી, જય જય ત્રાતા તારાણહાર-દેવ
 અતર જમી, તું બહા દે સ્વામી, સુખ ધામી, ન મળ, નામી,
 હો સમર્થ વીશ્રવાધાર - જય જય સ્વામી.

બાળ મુકદ, ટાળ ભવ રૂદ, છે વ્રજ ચંદ, ગાઉંછું હું છંદ,
મોક્ષ મારી શ્રી માહાર - જય જય સ્વામી.

૧૬ કારણ, દીલ કારણ, જગ તારણ, કંશ મારણ,
ભગ આધારણ બુદ્ધિધાર - જય જય સ્વામી.

શ્રી ૧૬ દાર, કહે છે દેરીદાસ, શદા રેહને પાસ, તાહારો છે -
વાદ્યાર. સન ગુર દાના માગ આધાર - જય જય સ્વામી.

॥ ૫૬ ॥ ૩ ॥

અંગે રાહના બાલ.

શ્રી રામ સ્તુતી.

જા હવે રાખ, ગુણે નવ ભાખ - એ ગગ.

છે એક રામ, તારીજ હામ, કૃપા નીધાન, શ્રી ભગવાન - ટેક.
દેખે દયા કરી દર્શન, હૃદયે અતી, વીશ્વપતી, ભગ આધાર,
દુઃખ મહાર, મુજ હૈયાના હાર, મુજ હૃદયીના સાર,
ભલુ નામી, ગુરુ સ્વામી, વંદન કરજી રે હું - છે એક રામ.
વાર તાહરી નેહછું અતી, તુજ દયા દીલ, હરો કુટીલ,
જગ કરતાર, માગ આધાર, છે તમે અપરમપાર, સમર્થ શ્રી -
જન હાર, મુસારી, ગીરધારી, વાહારે આવજો સ્યામ
છે એક રામ.

દેખે હમને શુભ મતી. જ્યોતી થાય, નીર્મળ કાય, વૈકુંઠરાય,
કરા સદાય, રતનના ભંડાર, સન ગુર જાલનહાર, હરને,
ચરને, લાગ્યું છે ચીત માહાર - છે એક રામ.

દયા કરજો ઉર થકી, કહે દેરીદાસ, તારો વીશ્વાસ, રહેજો
પાસ, હૈયે હિદાય, જય જય દેવ મારાર, કરીએ નમસ્કાર,
દયાળુ, કૃપાળુ, મુખપર વારી જાશે - છે એક રામ.

(૩)

॥ ૫૬ ॥ ૪ ॥

ગુરુદેવને અપરજ.

ચોવન ગીદ્યુ આંચા છી રસ પાન કરો - એ રાગ.
દર્શન દીન્ને મહારાજ હુમ પર પૂગ કરી, ભલે ને ઘેટો જરી, અર્જ
ઉર ધરી, આનંદ પ્રેમ ભરી ટેક.

લુધી લીગુ અજ્ઞાની છુ ખાળ તાડારો, તમ વીના ઉતરવાને
નથી આગે, ઉર પ્રેમ ધરી, મધુ છું ગાત પારી - દર્શન દીન્ને.

મગ્ગ નીર દર થાપો એ વીનલી મારી, વાહારે આવજો હો
ગુરુ દારા ધારી, હુમ પર મેહેર કરી, રનેહુ દીલ ભરી—
દર્શન દીન્ને હુમ પર.

સગો આંચો છું માહારો સુધ લેન્ને સ્વામી, દયા કરી ગ્રહે
કર આંતરજમી, ઉમેદ પુરી કરો, મેહેલ પાય ધરી—દર્શન.

દેરીલાળ કહે છે ગુરુ વાંમસારી, ચરણ કમલ ઉપર જાઉં
ખલીહારી, ભવસાગર ફરી, નહીં આવું હરી—દર્શન દીન્ને.

॥ ૫૬ ॥ ૫ ॥

રાગ દીપચંદી.

મોહે ગુરુને ફીઆ હે બનાઈ રે, મન મગન ભચો હે—ટેક.

અચન અંધેરા મીટાયા મેરા, પાપી નીંદસે જગાઈ રે—મન.

મીટ ગયા ત્રીવીધેતન તાપ, નીર્મળ નુર ખરશાઈ રે—મન ૦

નહીં કહુ ઘટમે નહીં કહુ ખાંહેર, પ્રેમ રૂપી સમાઈ રે—મન ૦

નહીં હે કાલા, ખીલા નાહી, નહીં કહુ રૂપકે માઈ રે—મન ૦

નહીં હે સારા સીલા નાહી, રૂપ રેખ કહુ નાઈ રે—મન ૦

ઉત્તર ગુણમે કહા લગ બરતું, મેલે બરની ન બાઈ રે-મન
બહાં દેખુ બહાં બપાપી વડુચો હૈ, કહેનેકો કહા ન બાઈ રે.

મન મગન

ભાયગ બળે જબ સતગુરુ મીલ ગયો, જમકો ખંધ છુણાકર.

મન મગન

તરવોણી કે તીરા ઉપર, જલકલ જોત જગાઈ રે-મન

દેવીદાસ મગન ભમે જગડી, ગુરુ ગુરુ લપટાઈ રે મન

॥ પદ ॥ ૬ ॥

મનને ઉપદેશ.

શાસોની સૌ ચાલો તમે લકાને આવાર - એ ગંગ.

આવોની સૌ આવો તમે સત ગુરુને દ્વાર, ભવતા બંધન
છુટે ભાઈ, કરતા નમસ્કાર--ટેક.

ખાજ હજી હાથમાં છે, કેમ લગાડો વાર, કળીને કમ્બર
ખાંધો હવે, થાવોની હુડીવાર—આવોની.

ભજનમાં સુંકી લાજ સુંકી, થાવોની તૈયાર,
સરણે જઈને આધીન થઈને, ભજવે દેવ મારાર—આવોની.

ગુરુ વીના સુંકી નથી, સમજો નર ને નાર,
સુકદેવ સરીખા કર્યા પાછા, પૈકંઠથી ત્રાગુ વાર—આવોની.

શીખ થઈને સેવા કરો, ગુરુ આવો અપાર;
નીર્ભય નીસાત જાણી કરીને, ઉતરો ભવજલ પાર—આવોની.

માયાની આંધારી આંધી, પડે છે કાલની ધાર,
કહે છે દેવીદાસ, આતો બહુ છે સંસાર—આવોની.

॥ ૫૮ ॥ ૭ ॥

મનને ઉપદેશ.

બાંધ કીલ્લો બાપુજી શું કામ—એ રાગ.

મન મોજી સુમર શ્રી રામ, તને કહી સંમળવું રે-મન-ટેક
 આ ફૂલીમાં છે ઘડી પલકી, હંદગી છે કુલ સમાન-તને.
 રામ વીના નથી સંગુરે તાહારું, જુલે શું મુઠ હેવાન—તને.
 રામ નામ જોણ મુખે ન સીધું, ધુળ પડી તે જબાન—તને.
 સીતા રામ સુમરશે હેતે, છોડીને માન ગુમાન—તને.
 સત ગુરુ શેવોને પુરાણ મીતે, હરદે ધરીને તું હામ—તને.
 દેવીદાસ કહે હરી ભજન વીના, ચડશે તું નરક નીસાન—તને.

॥ ૫૮ ॥ ૮ ॥

અર્જુન.

એતે ચેતો (૨) સકલ સ સાર, એસે ચેતો સકલ—ટેક.
 કાલ હંકાર ઢોધ દુરાચાર, દુષ્ટ જાણી નીચાર—એસે.
 એ શાગરસે કેસે તરીએ, લગ રએ અંધાર—એસે.
 તેરી સહાય જોન કરેગા, સેતાન કરેગા ખુદાર—એસે.
 એ ફૂલીમાં હે થોડે દીનકી, હરે કયા નર કયા તાર—એસે.
 કબજાકી સ્તુતી કર લે, કરે ગુનહોડા દકાર—એસે.
 ગ્યાન ધીઆનસે હરીગુણ ગાઈ લે, આહી ગુરુ તારણહાર
 એસે ચેતો.
 અબજુ ચેતો નર અગનીની, કેસે દોહગા હધાર—એસે.
 દયાદાસ આધીન કોઈતે, સતગુરુ લેયમે ઉગાર—એસે ચેતો.

(૬)

॥ પદ ॥ ૯ ॥

મનન ઉપદેશ.

રાગ—અરહસ ગજસેના.

સું નીંદ્રામાં ઘેરાયો મન, ગવસર આ તો જાઈ
કાલ ક્યો ગર્ભ માંડી, તે દેમ લુલો ભાઈ—શું નીંદ્રા.
કાલ કોઈ હરદે રાખો, તેથી બુધી જાઈ,
સીલ અંતોષ ભગતી કરો, જેથી મોક્ષ થાઈ—શું નીંદ્રા
સત્ય કરી વીચારેને દીલમાં તમે ભાઈ,
ક્યાંથી આવ્યા ને ક્યાં જઈશું, કોણુ જશે શાઈ—શું નીંદ્રા
સત્ય લોકથી છવ આવ્યો, શમાસે ત્રીગુણ માંઈ,
માયા રૂપી જાત્રમાં, લુલો પડ્યો તુ ભાઈ શું નીંદ્રા
ભટકો સાંને ભવમાં તમે, વીચારો દીલ માંઈ,
કામ કોઈ વસ કરો, જેથી મુક્તી થાઈ—શું નીંદ્રા
નીર્ગુણ ભકતી જો કરે ને, મન સ્થીર જો થાઈ,
દરીદાસ કહે છે સત્ય, વેકુંડ જઈ સમાઈ—શું નીંદ્રા

॥ પદ ॥ ૧૦ ॥

ગુરુદેવને અરજ

સંભળુ શાહુ જોલો તમારા રાણી—જો રાગ
હમકું દર્શન લીજો, હો ગુરુ પ્રેમી, પ્યારી, દારી, આંખી
હુ ગુરુ પ્રેમી—હમકું.
ભવસાગર ભર્યો વીખ જલ ભરી, બુડત બાઈ મહી લીજો
હો ગુરુ પ્રેમી—હમકું,
અવગુણ બહોત નહી ગુણ કોઈ, ગુ-હા મેસ માંડ કીજો
હો ગુરુ પ્રેમી—હમકું.

કલજુગ મેં સખ માયા કે લોભી, તુરીઆ દરશ મોહ દીજ્જે
હો ગુર પ્રેમી—હમકું.

ગુર ખીન સગા કોઈ નહીં મેરા, મરાણ સહાય સાથ રીજ્જે
હો ગુર પ્રેમી—હમકું.

અરજ કરત હું ચરાણ પદત હું, હંસ ઉખાર લીજ્જે હો ગુર
પ્રેમી—હમકું.

પાની ખીન જેસે મીન પીઆશી, એસી હું દયા કીજ્જે
હો ગુર પ્રેમી—હમકું.

સદા રહું ચરાણ લપટાઈ, પ્રેમ આનંદ સુખ દીજ્જે હો ગુર
પ્રેમી—હમકું.

કરમ ભરમમે શખ જુગ અટકે, ભરમ ગળ તોળ દીજ્જે હો
ગુર પ્રેમી—હમકું.

સોવત હું મોહ નીંદ નહીં આવે, જગત નહીં જગા દીજ્જે
હો ગુર પ્રેમી—હમકું.

નાવ નહીં દેખા તખત નહીં દેખા, ખેવટ પાર લગા દીજ્જે
હો ગુર પ્રેમી—હમકું.

દવીદાસ ગુર અરજ કરત હું, જોતમે જોત મીલા દીજ્જે
હો ગુર પ્રેમી—હમકું.

॥ ૫૬ ॥ ૧૧ ॥

ગુરદેવને અરજ..

રાગ ઉપરનો.

અરન કમલ બલ જાવ ખીનતી મોરી, હરજ મરજ સરજ
ખીનતી મોરી—ટંક.

જેસે ટલે ત્રીવીધી તન તાપ, જૈસો ગુર ખરસાવ ખીનતી
મોરી—ચરન.

કામ ક્રોધ જમકી ફાંશી, છુટત નાહી છુગાવ ખીનતી મોરી.
ચરન૦

મોહ માયા કે જલકસાએ, એહી બંધનશે છુગાવ ખીનતી
મોરી—ચરન.

ત્રણા લગી મોહ રામ નામકી, સોહી તપ્ત ખુઆવ ખીનતી
મોરી—ચરન.

માન ખળાઈ છાંકુ હું મનસે, કરતાકે ગુણ ગાંઁ ખીનતી
મોરી—ચરન.

છને ચઢી ઉત્પત કીની, વાકુ શીસ નમાવ ખીનતી મોરી.
ચરન.

ઘઘન મંડલમે તાલા લાગા, સત ગુર ખોલ ખતાવ ખીનતી
મોરી—ચરન.

દેવીદશ કહે પાર ઉતારે, જોતમે જોત મીલાવ ખીનતી મોરી
ચરન.

॥ ૫૬ ॥ ૧૨ ॥

મનને ઉપદેશ.

જુને કયું મન માન હો અગનાની, તેરા ન મેરા કોઈ નહીં હો
અગનાની—દેક.

બાધબંધ જોર કુંઘળ કપીલા, સખહી માયાકી ખાન હો અગનાની
જુને કયું.

સંતકાલ કોઈ કામ નહીં આવે, માયે મરણ કેરી બામ હો અગનાની—જુને કયું.

એ સંસાર સખ રેનકા સપના, એસે મનવા જન હો અગનાની
જુલે કયુ.

આયા ઓહી સખહી જવેગા, ઓહી ઘોડા મેદા હો અગનાની.
જુલે કયુ.

એક મન જુલે દોહી મન જુલે, જુલે સકલ જાદાન હો અગનાની.
જુલે કયુ.

ઓડંગ મોહંગતે પ્રીત તુ કર મે, કાલેક પાવે પ્રાન હો અગનાની.
જુલે કયુ.

આપ મતીમેં સખજુગ કુલે કયા કરે મેદ પુનાન હો અગનાની.
જુલે કયુ.

કોઇ ડાહ્યા કહા નહી માને, આખરકું પચાન હો અગનાની.
જુલે કયુ.

સત સરખી અર અરખી, વહાં તુમ મરસો ધ્યાન હો અગનાની.
જુલે કયુ.

દેવીદાસ કહે યુન મનમેરા, હમારા કહા સત માન હો અગનાની.
જુલે કયુ મન મુંદ હો અગનાની.

॥ ૫૬ ॥ ૧૩ ॥

મુજે તુમ જોડકે પ્યારો—એ રામ.

હરી ગુરુ ગાયો હો પ્યારો, ગુરુકો નામ પ્યારો હે.

અરે ગાશીત ખાજ કર દીન, હરી ખીન દોન તેરા હે—ટેક.

નીસદીન એ દેહાં નાહીં, એક દીન જનના પલ માંહી,

સમજ મન ચેન અમ યાંહી, આગે દુઃખ બહોતે રાહે—હરી.

જાયું ફંગરકા પાણી, એશી નર જાણુ જીદગાની,

જુલે કયું મન અભેમાની, જુગત બ્રમ જાલ રાસ—હરી.

કાંઠાંસે આયા કહાં જાયગા, ગુરુ ખીન ગાયે ખાયગા,

નેરી સંમ કોન આમગા, અગમકા દેશ ન્યારા હે—હરી.
 દેખો રાવન કયા હોતા, એસે સખ ગર્ભમાં રોતા,
 એ સંસાર હે ખોટા, એહી સખ જુદ પસારા હે—હરી.
 મોહ મમતાકુ છોડો તુમ, ગુરુસે સ્નેહ જોડો તુમ,
 માયાકો રૂંઢ તોડો તુમ, સુકલ જખ જનમારા હે--હરી.
 ભવસાગર ભર્યો ભારી, કુપત કોન લેંચે ઊગારી,
 સીરપે જમ ધા કરત કારી, ગુરુ ખેવન દારા હે—હરી.
 અમર તુમ સોચ કર દેખો, સત ગુરુ સીરપે કર લેખો,
 અમ નીજ નામકું પેખો, નીરંજન નીરાકારા હે—હરી.
 હરીગુણ દેવીદાસ ગાવે, ગુરુશે ધ્યાન લગાવે,
 જનમ મરણ મીઠુ જાવે, ગુરુ ચરણ ખલીદારા હે—હરી.

॥ ૫૬ ॥ ૧૪ ॥

માર માર તરવાર હોમો જુવે છે શું—એ રાગ.
 માર માર હોંકાર મુંઢ જુવેછે શું, જુવેછે જુવેછે જુવેછે શું—ટક.
 મોહ માયામાં મુંઝાઈ રહીને, મેશ ધશી મુખ ધુવે છે શું—માર.
 ખાલી જનેતા મારે મારીને. સોળ તાણી તાણી શુવે છે શું—માર.
 હરી ગુણ માતાંતીંદ્રારે આવે, માંડ ભવાઈ જઈ જુવેછે શું—માર.
 હરીનું નામ તેં હાથથી ખોયું, હાથ ધશી જળ લુવેછે શું—માર.
 અકલ કહાં ગર્ભ તાહારી અભાગી હવે તાહારા મનુવેછે શું—માર.
 શ્રી રામ નામ લીધું નહીં હેને, ધુળ પડી મુખ ધુવે છે શું—માર.
 ગુરુને જવાખ શું જઈ દેસો, મખળાનું તુર તું ખુવે છે શું—માર.
 દેવીદાસ કહે હરી ભજી લે, રામ શુભરતાં રવે છે શું—માર.

॥ ૫૬ ॥ ૧૫ ॥

રામ ઊપરનો.

સત ગુરુજનું નામ મુખે લીધું છે શું, લીધું છે લીધું છે લીધું છે શું—ટક.

પ્રજ્ઞમાં તું પચી રહીને, માથે મરણ માંગી લીધું છે શું—સત-
ગરબવાસમાં કાલ કીધો ત્યાં, ગુરુએ નામ તને દીધું છે શું—સત
ખોટાજ ખેલમાં ખુપી રહીને, કારણ તાહાઈ શીધું છે શું—સત.
બજન કરીને ગાંધ કરીને, કરવાતું શુંને કીધું છે શું—સત.
દેવીદાસ કહે હરી બજન વીના, જન્મ ધરીને કીધું છે શું—સત.

॥ ૫૬ ॥ ૧૬ ॥

મેરી પરીકુ સમજાકે—એ રાગ.

જરા મનકુ મમજાકે, ગુરુ ચરન મહો જાકે—ટેક.
જો તુમ ચાહો મોક્ષ ઈચ્છાકુ, સુધલ કારણ સુધાર,
નહીં અવશર વારોવાર, કર લે ખીચાર, તન મનસે—ગુરુ
મંછા જનમ નહીં વારમવાર, ખ્યાલ કરો એસે મન,
હુટો રામ નામકા ધન, તેરા બંધન, છુળા જમશે—ગુરુ.
સત ગુરુ દાતા બવ તારન હે, કુળ કપર નીવાર.
એક શીરપે સતગુરુ ધાર, ઉતર બવ પાર, મીલો રામશે—ગુરુ
સત ગુરુ આગા હીરદે ધરકે, કરો અપના ખીશરામ,
નહીં કોળી બેઠે તુજે દામ, શમર શ્રી રામ, ઉમંગશે—ગુરુ.
રામ નામશે કંઈ એક તીર ગએ, નુગરા મન પસતાઈ,
અબ કયું બુલે મેરે બાઈ, જનમ બહે જાઈ, ખીના નામસે—ગુરુ
રામ નામકા નોકા બનાકે, પાર ઉતરના બાઈ,
દેવીદાસ એહી ગુણ ગાય, હરખ ન માય, અંતરસે—ગુરુ.

॥ ૫૬ ॥ ૧૭ ॥

હા પુરા હુવા જરૂર ગોરખા લે જાયગા—એ રાગ.
હાં સુમર રામકુ રે, કલ ખીત જમગા હરી બજન ખીના તુને,
કામ રે જમાયગા—હાં સુમર—ટેક.
સીરપે કાલ ચેત મન, અમહી આવમા, બાંધ કે લે જાયગા તુને,
જોન છુગાયગા—હાં સુમર.

અલેગા સાથ કાન તેરી, અમશીખ માન મેરી, પ્રાન નીકલ ગએ-
ખીછે, ખેદ પાવગ — હાં શુમર.

અલ ગએ મેઠાન કાઢી, દ નેકા એ ખાત ખોડી, દુષ્ટ બાજ ખેલતા,
સો જમ ફસાયગા—હાં શુમર.

ધર્મરામ લેખા લેને, પાંશ બુઝાયગા, કર સકેગા કમ: તું તેરી,
સુખ બુઝાયગા—હાં શુમર.

રામ રામે કૃષ્ણ ખોડ, અંતર કપર ખોડ, દેવીદાસ ગુર ખીના,
શુર પરત:યગા—હાં શુમર.

॥ ૫૬ ॥ ૧૮ ॥

રાગ ઉપરનો.

હા અચંછા હોમગા જરૂર, સ: ગુર બચાવગા, પ્રેમ આનાંદ વિ: મુજે
નાયકુ દીખઝાયગા—હાં અછા.

મુજે હે ખીશ્વાસ તેરા, નહીં દોઢ તુજે જગ, ખેલના હે મુદર રયાંમ
કેસે ખીશર બચગા—હાં અછા.

દયા દ્રષ્ટી હે તેરી, કયા કરેગા જમ મેરી, જમકે ફંદોમે મુજે,
નાહીં ફસાયગા—હાં અછા.

સત ગુર સાથ લેઈ ઉતારેગા એ પાર મુજે, નીશદીન ગુણ ગાળીં
નહીં કર પાવગા—હાં અછા.

અવીનાંસી ગુર મેરા, મીઠાયગા એ બવ ફેરા, દેવીદાસ બોજ મેરા,
બહ ઉઠાયગા—હાં અછા.

॥ ૫૬ ॥ ૧૯ ॥

ફરીયાદ ફરીયાદ છે રાયજી—એ રાગ-

સગપણ સાચું નથી હીખાં ભઈ, આખર થાસે સોધી બુદાઈ-દેહ.
મામામાં લીન સજી શું રહો, અવખા-જન્મ બંધ ગયો—સગ

ફરીયું સગપણ નાખ્યું છે ધીર, અંતરને ખેરી રહેશે રાઈ—સગ.

હરી સુમરન કર આ બધમાંઈ, ગુરુ આવી ઝાલશે તાહારી
ખાંધું—સમ.
આયુષ આનો જાઈ છે વડી, કદી કાલ તુજને મુકેજ નહી—સમ.
મરનક ઉપર કાલ તો ફરે, હંકાર કરતાં કેમ ન હરે—સમ.
નીશ્વરે મરતું મનમાં તું માણુ, આને તાહારી થાસેજ હાણુ—સમ.
હરીની ભક્તી નહી તે ફરી, ફીર્તીમાં ધુળ તેથી મળી—સમ.
દેવીદાસ રામ બળે પ્યારથી, સારે તું તરસે બવ પારથી—સમ

॥ ૫૬ ॥ ૨૭ ॥

ચોરી કરી અમે તે શું, આ ચું દીધું દુઃખ પ્રભુ—એ રાગ.
તોડી કરીને પ્રીતડી, ક્યાં જઈ રહ્યા મોહન,
ગોપી સહ રહન કરે. ક્યાં જઈ રહ્યા મોહન—ટેક,
પીયુ ગયા છે પરદરી, ઉપતું દુઃખ અલ્પત પ્રભુ,
કંગાલ મુજને કરી, ક્યાં ગયા છે કંથ પ્રભુ—ચોરી કરી
અંતરમાં લાગી છે આગ, કહો કેમ જાણ સહુ.
પીયુ વીના પીગાઈ છે, પીંડ દીવ દરદી થયુ—ચોરી કરી
દીન ગ્રામ દીન જાય છે, ધીર હવે કેમ થઈ.
ચોંતા પાઈ છે ચીનમાં, કહોજ કેમ હું-કરે—ચોરી કરી.
કથ વીથોમે પત્ત જાય, થાય તુમ જેવડી,
તનુ જાગે છે માહેઈ, થાણુંમે થી થી—ચોરી કરી.
યાદ આવે છે મન માંડી, પીયુજ ર-દેશડે,
અંતરમાં ઉડે છે ઝાર, સુખ નહીં સંધિપાડે—ચોરી કરી.
બચેના કરે બકાર, પીયુ પીયુજ જાયે,
સાંભળીને તેનો શોરઃ કાગળું માલાઈ કાયે—ચોરી કરી.
મલપુષ્ટું હું વાહાલા કાગ, ઝુરીને ઝાંખી થઇ,
જેમ નાચા નાચ નાચ, તેમ દાસ હું નહી—ચોરી કરી

સરવે થયાં છે મારા કાળ, પ્રેમે બીડી બાયજી,
કહે દેવીદાસ હવે, મલ્યા મુને નાયજી—ચોરી કરી.

॥ ૫૬ ॥ ૨૧ ॥

તુમ આકર ક્યું દીખાઓ મોહે બંદર વાંકો ખેલ—એ રાગ,
તુમ આકર ક્યું બીશર ગએ ગુરજીકો નાગ, બોલે બોલે મનકો
સમજાકે રખો હામ, સત ગુર ગુણ ગાવું સદા, સુમરું આઠો જામ.

તુમ આકર—ટેક.

રામ બજયો નહી કીઓ કધુ સુકૃત, ઐસે પસનાઈ રહેગા
કોટી ઉપાય કરે ધનકે હીત, તખ્તીર લીખાસો લહેગા—તુમ.
કાલ મહા બલવંત બજો હૈ, સાંધી રહયો શીરપર નેર
પલકમાંહી મારી ગીરાવત; લાગત નાહી કધુ બેરે—તુમ.
દેહ સ્નેહ ન છાંડત હે નર, જનતા હે સ્થીર એ દેહાં.
કાલ અચાનક આપ ચહે કંઠ, ગીરાઈ કરેગા તન ખેહાં—તુમ.
આજઠી કાલ ચલે ઉઠીમુરખ, ને હરી દેખત કેત ગએ,
ક્યું નહીં આમ તું રામ સખારત, એહી જુગમે કહું કોન રએ—તુમ
છાંડ કુચુધી જાજે ભગવંતકુ. આપ તરે ઓરતકુ તારે,
તોહી કહયો કીતની બેર તું મન, ક્યું નહીં આપકુ સંબારે—તુમ.
સત ગુરૂ મીઝે બેદ બતાવે, તાંકે હમ તો ગુલામ હે,
દેવીદાસ એસે ગુરૂ દેવકો; હમારા નીસદીન પ્રણામ હે—તુમ.

॥ ૫૬ ॥ ૨૨ ॥

અરેરે દુષ્ટ અભાગીઆ—એ રાગ

સહાય મોરી કરજે ગુર તમે, ચરણે પડી અરજ કરીએ હમે ટેક.
આગુર છું હું તો મલવાને તુને, મેહેર મુજબર કરજે તમે—સહાય
તમુ વીનારે હમને ચેહેન ન પડે, આ બવમાં માઈ મનનો બમે.

સહાય,

આ સંસાર દેખી જીવ મારો કપે, ધીરજ દીઓ ગુરજી જીવ તો
ધંભે—સહાય.

ગુરૂ વીના સગા જીગમાં નહીં, મેહર કરી દર્શન દીજો હમને—સદાય
મેં વારી જીવે તારા નામને, દાશ આધીન થંછ પાએ તો નમે.

સદાય.

મેહર ધણી મારી વાહારે ચડો, તમુ વીના જીવદુઃખ તો ખમે.

સદાય.

વસમી વાટના સંગી તમે, ધાજો ધણી આરે સમે—સદાય.

કરમેડી કોડેછે દેવદાશ. નહીં તો તેડું કરજો હમને—સદાય.

॥ ૫૬ ॥ ૨૩ ॥

કયું હે દેર લગાઈ પ્યારો કયું હે દેર લગાઈ—એ રાગા
ગુરૂક મનાને જીવું પ્યારો ગુરૂક મનાને જીવું, મનમે આતી હરખાજી -
પ્યારો—ટેક.

ગુરૂ ચરણમેં પ્રેમશે વંદુ, મનમે આનંદ ભરાવું,
સતગુરૂ નામ જીવું લવડાઈ, મમતા માર હટાવું—ગુરૂક
કામ ક્રોધ મોહ માયા તગડે, સતગુરૂકા ગુણ માવું
પાંચ માર પ્રચીક સમજવું, દુર્ગુણ દુર બહાવું—ગુરૂક
કુમતી પરમોધ સુમતી લાવું, જહાંશે મુકતી પાવું,
દીન દયાલ વસો ઘટ બીતર, વારી વારી બલ જીવું—ગુરૂક
દેવીદાશ કહે ગુરૂ કીરપાસે, એ જીવ શીર નહી,
સખ સંતનકુ ચરણ બંદગી, ચરણે શીસ નમાવું—ગુરૂક

॥ ૫૬ ॥ ૨૪ ॥

રાગ જીપરતો આલતો.

મેં પ્યાશી ગુરૂ દર્શનકી, હું મેં પ્યાશી ગુરૂ દર્શનકી,
દર્શનકી તોરે ચરણકી—મેં પ્યાશી—ટેક.

જનન લગાડે પીયા મોરે ખીજળે, સેજ પળી હે સુનનકી,
હરદય હોરી લગ રહી તનમે, અપ્યાઆં જમી હે ફરકનકી—મે-

અવધ ખીતે પ્રભુ નહીં ઓવે, ધીર નાહી મે ધરનકી,
મેં લીવાની શીરે ઉદાશી, શુધ લુલી મોરે તનનકી—મેં પ્યાશી.
પીઆ ખીન મોસે રહા નહીં જાઈ, મેં દાશી હું ચરનનકી,
દશન દીઝે દયા મય સ્વામી, રાહા દેખું બોહોત દીનનકી—મેં.
પીઆ ખીના હું બેગન દુખીઆરી, રહા નહીં જાય એક પલકનકી,
દેવીદાસ કે પીઆ જો આઐ ચરને શીસ હું રોરનકી—મેં પ્યાશી

॥ ૫૬ ॥ ૨૫ ॥

કૌશલ્યા રૂદન.

ગુણે ગુણગર ન જોરા નાઈ—એ રાગ.

કહે કૌશલ્યા સુનો કેકાઈ, કયા ખાત એ દીનમેં આઈ—ટેક,
રામ લછમન સીતા બેનકુ શીધારે, પુત્ર વીયોગ રહે નહીં ધીર,
અંધનકી એ લકડી મેરી, પ્રાણજીવન રઘુવીર, એસી ક્યું મૂતી તેરે દીલ
આઈ—કયા ખાત.

હોહા કાર ભઓ નીજ પુરમેં, રૂદન કરત કૌશલ્યા માઈ, દસરથ પ્રાણ
તજે બન સુતકે, પીછે રહી પરતાઈ, કહો કયા શાન ઈરમે દીખલાઈ—કયા
કયા

કાન દેશ રઘુઅર શીધારે કાન બન અબ દુહરે જાઈ, બહે બાદરવેડી
રેન અંધારી, પવન ચલે પુરવાઈ, અબ મેં કયા કહે રે ઉપાઈ—કયા.
મીન જેસે તલકે પાની ખીન, અંશી શીરે મેં અગોંયા માઈ. રામ
લછમન સીયા શુધ જો દેવે, તાંકુ દેવું મે બધાઈ, કેકેને કપટ કીઆ
દીલમાંઈ—કયા.

આગે આગે ચલત રામજી, પીછે ચલત હે લછમન ભાઈ, ખીગ મેતો
શીયાજી ચલત હે, ચીનકાટચળ આઈ સરાસર દેખ હરીકી ચતુરાઈ
દેવીદાસ કહે શુણો મેરી મૈયાં, શ્રી રામજી હે સદા શુભદાઈ, સબ દેવન
કે અંધન છુળાઈ, પીછે અવધપુર આયે, જય જયકાર ભઓ અઓ.
ધ્યામાંઈ—કયા.

॥ ૫૬ ॥ ૨૬ ॥

મનને શીખામણ

મનરે સમજકે સોદા કરે રે—ટેક.

કુમતી પરમેશ્વર સુમતી ધર લાવે, દુરમતી દુર કરે રે—મનરે.
ઓતી જુગતમે બનજકુ આઓ, સત ગુરુ મન કરે રે—મનરે.
પ્રીત પટેરી કર લે મનવા, જ્ઞાન પ્રીત કરે રે—મનરે.
તન મન ધન લેકે ગુરુક મનાવે, ચરણે રીસ ધરે રે—મનરે.
દેવીદાશ ગુરુ ચરણે લપટકે, બવશાગર તીરે રે—મનરે.

॥ ૫૬ ॥ ૨૭ ॥

મનને બોધ.

અટકાવું, જોવને જ્યાગ—એ ગગ.

સમજવું (૨) મનને સદાઈ. ગુરુ ચરણ રહો લપગા, સત ગુરુ (૨) કરસે સદાઈ—ગુરુ ચરણ રહો—ટેક.
નર દેહ દીધો અમુક, તે જ્યછે કોડીને તુલ, શું રચાછે મનમાં પ્રજા
આરે જમરાય, બાંધી લઈ જાય, મારે શાર ધાય, નહીં ખમાઈ—ગુરુ.
આ જન્મ છેરે સાગે, એ ભવ તરવાને આરે. આકોગર બંધા જન્મ
બજા બગવાન, છોડી દે ગુમાન, અરે દયા દાન, નાખે ઘટમાં રૂ. ૩.
હવે જાઈશમાં વીસરીને. તું બરજે પગ ડરીને, હરે જનું મન મરણ,
અરે વીચાર, પર ઉપકાર, કરે ની-ધાર, હરી ગુણ ગાન—ગુરુ.
હવે શુભરશીતારામ, ગુણ ગાવોને આરો જન્મ, જ્યાં મળેશ ખર્ચ શરામ
અરે અવશર, શુદ્ધ તું કર, પાપથી ડર, જોથી શુભ ચાઈ—ગુરુ.
દેવીદાશ એમશમજરે, ગુરુચરણે ધ્યાન જોલાવે, હરી ગરબવાસ નહી
આવે, અરે સંશાર, દુઃખ વારવાર. હરી શંભાર, વંકું જાઈ—ગુરુ.

॥ ૫૬ ॥ ૨૮ ॥

રાગ ઉપરનો ચાલતે,

હમ ચલે (૨) ગુરુ મેરા, માફ કરતા ગુ-હા હમેરા—ટેક.

અખ અરજ સુનીએ મેરી, મે હુ શરણાંગતી તેરી, મેરી પ્રીત તુમ-
સંગ ઘેરી, અરે મરણુ, દુખ હન, ધરણી ધરણ સુખ કરણ બસેરા-
સત ગુરુ શુરત નીહાણુ, મોહ પ્રપંચી મે માફે, હીમત કણુ નહીં હાફે,
ચાર કરે મન, દીજે ચરણુ, તત હરણુ, પાપ હરણુ બહો તેરા-માફ
તકશીર મેરીમાફ કીજે, આશી ૥દહમકુદીજે, અખબંદગીમેરીલીજે,
કરો દયા દીલ, ખેલું કીલ મીલ, હરો કુરીલ, ગુરુ અખ મેરા-- માફ
દેવીદાશશીનારામકરકે, જાનેશીસચરણપંધરકે, એસંસારસાગરતરકે,
હરે દીલદાર, સંપકુ જીહાર, પલકમે પાર, કીઆ બવ ફેરા-માફ.

॥ ૫૬ ॥ ૨૬ ॥

મનને શીખામણ.

અએ બાદે સખા જા ચમન ચમન શીર પતા તું ગુલ કાલા-એ રાગ
અએ રામ નામ ગુણુ ગાઈ લે પ્યારે બટકત કયું મનવા,
જા ચરન સરન તું જા, અખ જા, જા, જા ચરન સરન—૧.
હીરા છોડકે અરે મુરખ તુને જનમ ગુમાયા,
કયા માયા મન બાયા, કયા, કયા, કયા માયા—૨.
કાલ કીઆયા મરબ બાશમે જખ બાહેર આયા,
કયા કરાર કીઆયા, દે બતલાન કયા, કયા કરાર—૩.
આન હશાહે અખ તું બવમે કર તેરા છુટકા,
કયા બિશમે સાર દેખા, કયા, કયા. કયા બિશમે શાર—૪.
અખ તું મનવા ચેત શવેશ સીરપે જમ કાલા,
જા હરી સુમર ગુન ગા, મુખ ગા, જા, જા હરી સુમર—૫.
મોહ બીસે લપટ કર તુને કયા નહા પાઆ,
કયા તારણુ બિશમે યા, કયું લપટા, કયા, કયા તારણુ—૬.
બાઈ બંધ ઓર કુંડુંબ કખીલા નહીં સાથ આવેગા,
સખ મહાં પડા રહેગા, અએ રહેગા હાં, શખ મહાં પડા—૭.
દેવીદાશ કહે રામ બજન બીન આવેગા ગેયા,
કયા નીંદ બર સોતા, સોતા, કયા, કયા તીંદી—૮.

॥ ૫૬ ॥ ૩૦ ॥

ગુરુદેવને અરજ.

અંગ્રેજી રાદની ચાલ.

સદા રહો પાસ ગુરુ સદા રહો પાસ,
કૃપા કરી પાપ ટારો, અરે અવીનાસ—ટેક.
ભવમાં છે દુઃખ ભારી તેથી છું ઉદાસ,
બંકન જાણી વાહારે ચડો, કદ કરો નાસ—સદા
દસ દીસામાં છે તારૂં, નામ તો પ્રકાશ,
તમને જાણ્યા વીના સૌ, પડે જન્મ કાંસ—સદા.
ધન્ય ગુરુ દાતા મને, એક તારી આસ,
સુધ યુધ જ્ઞાન દેજો. થઈ મન પ્રકાશ—સદા.
સદા તારા ગુણ ગાણી ઉર અતી કિંનાસ,
બંકતી દેજો સદા મને, કહે દેવીદાસ—સદા.

॥ ૫૬ ॥ ૩૧ ॥

શ્રી રામ કૌસલ્યા સંવાદ.

તુ ન કુમલા જીઅરવા હો પીતા મોરા—એ રામ.

તુમ ન કર શીકરવા હો માતા મોરી—ટેક.

અચન પીતાકા કેસે ન પાહું, પશ્ચિમ ઉગે સુરજવા—હો માતા
હુકમ દીજે બનમે જનવું, મન રખો ધીરજવા—હો માતા
ચૌદ બરસકી અવધ બીતેગી, પીછે આવું નગરવા—હો માતા
માત પીતા ગુરુકા કહા ન માને, ઉનકુ જનો મુરખવા—હો માતા
મીથ્યા ધરમ સખ ઉનકા જનો, જૈસી કપટ નજરવા—હો માતા
હુશી ખાતર પીતાકા અચન, મેતો પાહું આખરવા—હો.
રહન કરત હૈ કૌસલ્યા માધ, મેરે જાતે કુંવરવા—હો માતા.
દેવીદાસ કે પીયા શીધારે, કયું કર રહે જીવરવા—હો માતા.

॥ ૫૬ ॥ ૩૨ ॥

પ્રભુજી કૃપા કરો ભગવાન—એ રાગ.

સુભાગી નામ અખંડ સુમરો, નામ અખંડ સુમરો—ટેક
 હમંગ સહીત પગડાં માંડો, પંથ નીકે અધરો—સુભાગી.
 જાગોની હવે તીંદ્રા વસથી, આગસ તજે ન ડરો—સુભાગી.
 નામ જપો અખંડ અતીનાથી, બળ નીજ પાણું ધરો—સુભાગી.
 કામ કરોધ મેવાસી મારો, જન્મ સુકલ કરો—સુભાગી.
 બકતી માંડો હંકાર છાંડો, અજ્ઞાન કરથી હરો—સુભાગી.
 શીલ સંતોષ બખતર પેહેરો, શુભન બરછી કરો—સુભાગી.
 સુમરન દાત્ર કર મહીને, કુમન સંગ લટો—સુભાગી.
 પાંચ પચીસ પરમેષીને, નામ વચ્ચે ફેરો—સુભાગી.
 આનંદ ગુણ પ્રેમથી ગાવો, શુદ્ધ રણ વીચરો—સુભાગી.
 દેવીદાશ ગુર કીરપાથી, બવસાગર તરો—સુભાગી.

॥ ૫૬ ॥ ૩૩ ॥

રાધા લીલાપ

ધરસે ગમ મેરી પ્યારી—એ રાગ.

મેરે કદાં ગએ ગીરધારી, સોચ કરત રાધા નારી—એ રાગ.
 ખીંદ્રા બનકે બનમે, મોદન મોરલી વાતે, સગ મોળી મવાલનક,
 અમરત પીલાતે, ઝીમે નંદરાજ દુલારી—સોચ કરત.
 ખેલત ગેંદ જઈ ગીરી, જમના જલમે, કાલી નાગ નાથકે
 લાએ પલમે, એસે કલ કીઓ હે બારી—સોચ કરત.
 મુજે છોડકે કદાં ગએ પ્રીતમ પ્યારે; બેરન મીલી હે કોન હુજે,
 મોહ ફાંસ ઝરે, એસી કોન મીલી હુતારી—સોચ કરત.
 તન મન તુમકે સોંપે, નેત્ર બદલ હે નીગ, અમ મુજપે કદશ્યા કીજે.
 બીજત હે ચીર, મેરી સુખબુધ સાન પીમારી—સોચ કરત.
 જમુનામે નાહાતે ગએ, હીલ મીલ અમ ત્રીયા, ચીર લેકે કદમકે,
 જાકપે ચડીઆ, જમ મારીથી પ્રેમ કટારી—સોચ કરત.

દેવીદાસકે સ્વામી આએ મોરારી, દેખતહી મગન બએ,
હમી ન્યારી, મેનો ચગન કમલ બલીહારી—સોચ કરત.

॥ ૫૬ ॥ ૩૩ ॥

મારા બાયગ તણો નહીં પાર, મલીના થા વીગારી પ્યારી—એ રામ
મારા બાયગ તણો નહીં પાર, મુરના જઈ ધવનમાં લાગી—ટેક.
મીનસુ પ મારગ સંસાર કે, નીરુણ ખાંડા ધાર,
સત તામડા સીડી પકળી, મડો નર નાર—મારા.
ખેત કર દેખા સત ગુડ પેખા, અમ હર નાહીં જમાર,
જમ હામકા કાકુ ન ગરો, શત મુકે સેત અપાર—મારા.
જાગમમ ર પાર નહીં વાંદો, દેખા દુટ્ટી પસાર,
ખાંદુર લાતર મુખન મગર, આએ પીછે મોરાર—મારા.
સુન સીખર ગલ માગ પીરાજો, કમળા કંથ કીરતાર,
સેજ સમાધી મુદા હા પી, વીર ગયા અધાર—મારા.
કમલા પીંગલા રાખમન નાગી, ત્રંગણી તંત સાર,
નામી કનક ત્રિભેની ઘટામે વળદળી જોત અપાર—મારા.
ગુર પીન કેમ પાર ન પાવે, જાત મુડા સંસાર,
ગ્યાળી હોય સો એ પદ પૂરે, કયા મુજો ગમાર—મારા.
પાતી આર પતનસે દોડા, નીરજન નીગહાર,
કેહો દેવીદાસ સોમ, ગાહેત દમાર—મારા.

॥ ૫૬ ॥ ૩૪ ॥

શું ઘેનમાં ઘેરાએ એ રાગ.
જગર મન પ્રેમથી રે નત ગુર દાતાર,
અનેક બક્ત તારીઆરે, એવા છે કીરતાર—ટેક.
નગશાનીમાં કોલ ક્યો લો, શું કથું તું લાય
કેમ મરવક મુદયો લારે, શું દાખ અપાર—શું.

અગ્નીમાં અકળાઓ અતી, રાખ્યો તેણે ઠામ,
 બધન તારા છોડ્યા તેનો, માન તું આભાર—શું.
 જન્મ શુદ્ધ કરી લેને, આજ ભવ માંધ,
 મઓ દાવ આવે નહીં, હૈએ તું વીચાર—શું.
 ગુર વીના કાઈ કાલે, છુટસો નહીં,
 આયુષ આ તો ચાલ્યું વહી, શું લગાડે વાર—શું.
 પુઠે મંડ્યો કાલ તારી, યાને તું હુશીયાર,
 ચોંચ કરી જલદી બાંધો, પાણી પેહેલાં પાર—શું.
 કહે દેવીદાસ ગુર ચરણે લાગ્યું મન,
 પ્રીત તોડી પાછલી ઝેર, લાગ્યો છે સંસાર—શું.

॥ ચૃદ ॥ ૩૬ ॥

મનને ઉપદેશ

ઓ મારા પ્રાણુ દાતાર—ઓ રાગ.

ઓ મારા મન ભમરાં, કહુંહું હું વારી વારી,
 રામ રટણ રાખ રહે, જેથી થાય આનંદકારી—ઓ મારા
 બજ ભગવાન ભરતજીએ, તજી છે સોલસે નારી.
 મોહ માયા સાથ નહીં આવે ઠામ, ગુવો દીક્ષ વીચારી—ઓ
 કારી જન થયાં પાવન, કરી બકતી અતી સક્તી,
 માટે ચેત મા એપાળ, મહા કૃપાળ કષ્ટ હારી—ઓ મારા
 દ્યોત દેઈને દુઃખળાં, કરસે દુર ગીરીવર મારી,
 આસ ઉશ્વાસ લેવો નામ, બળે દેવ મોરારી—ઓ મારા
 આશ નથી કંઈ ખીજી, વીતા રામ નથી મારી,
 એને મુકી ખીજાને બળે તો ફરજી થસે તારી—ઓ.
 કહે દેવીદાસ ગુર વીના, થાસે દુઃખ અતી મારી,
 એક વાર નામ લીધું જેણે, મન્ય તેની મહીકારી—ઓ.

॥ ૫૬ ॥ ૩૭ ॥

મન સીખામણ

રામ કહું છું સની મહારાજ—એ રાગ.

શ્રી ગોવીંદના ગુણ માને, મનુષ્ય અવતાર ધર્યો તેં સારે—રેક.
 જીવને જોડે છે મમતા ધાણી, અગ્નાન પાટાએ આખ બંધાણી—શ્રી.
 પડ્યા પ્રાણી માયાને પેટે, છુટી થતા નથી કાંઈ—છેટે—શ્રી.
 નર કર્મ કરે છે જાણી, પડે નરક વીસે તે પ્રાણી—શ્રી ગોવીંદ.
 નરમાં સાર નથી કંઈ જડતો, પ્રગટ દીસે નરકમાં પડતો—શ્રી.
 ગયા રણ માંહી રાવણ જેવા. તુચ્છ બને છે સધલા તેવા—શ્રી.
 બુધ્ધી ભગાડી છે પેટ ભરવાને, કુલ કુલે તે તો ખરવાને—શ્રી.
 પાખંડ કરીને પૃથ્વી પાધી, સતની સોધ નથી કંઈ લાધી—શ્રી.
 હમ ગુરથી ઘર્ષ ધર્મ હાની, એમ કહે છે મોટા ગુર જ્ઞાની—શ્રી.
 ગુર કરવા કહ્યા છે કેવા, પોતે તારે ને તારે તેવા—શ્રી ગોવીંદ.
 તુચ્છ કર્મનો ત્યાગ પતાવે, પરબ્રહ્મનો પંથ બતાવે—શ્રી ગોવીંદ.
 પરબ્રહ્મની ભક્તી જે જુલે, તેતો દુષ્ટ બુધ્ધીથી જુલે—શ્રી ગોવીંદ.
 ઘટ ઘટ બોલે તેને જાણ, મુઠા દે તું મનની તાણ—શ્રી ગોવીંદ.
 જેતું મન વચ્ચું હરી, માંહી, તેને જન્મ મરણ આવે નાહી—શ્રી.
 ભેખ ધરે જે સીધી ધામ, ભાંડ બવાયા વૈકુંઠ જાય—શ્રી. ગોવીંદ.
 હરી ભજન યકી ભય ટળે, જેવા ભાવ તેવા હરી દુળે—શ્રી.
 છતી માછ તું હારીસ નહીં, સમગ્રુને સીખામણ કહી—શ્રી.
 સાંધા વાંધા એ મનનું કામ, એક સુમર સીતા રામ—શ્રી.
 હેતે સુમર શ્રીજનહાર, આ તો સપનું છે સંસાર—શ્રી ગોવીંદ.
 ગુરની ભક્તી વસે હર જેને, ત્રીગુણ માયા નડે નહીં તેને—શ્રી.
 ગુરને ભાવે જાણે જે ધાસે, તેતો નીચે વર્ષકુંઠ જાશે—શ્રી.
 દેવીદાસ હરી ગુણ ગામ, બધા ચોરાથી પુરણ બનાઈ—શ્રી ગોવીંદ.

॥ ૫૬ ॥ ૨૮ ॥

શાંભળો માત પીતા સુખદર્શ — એ રાગ.

ભજ મન સત ગુર કરલે પીયારા, કાંઈકુ મંચા લીએ અવતારા—ભજ.
 સુભકો જન પાર જિતર ગએ, આગે ઉનકા કહું પીસતારા—ભજ.
 નરસે મેહતાકી હુંડી સીકારી, ધ અપાયત પદ પાએ નીરધારા—ભજ.
 સુદામાણકા દાલીદ્ર ખોયા, કંચન મંદીર બીન્કા સવારા—ભજ.
 મીરાંબાઈ પ્રદહાદ બ્રહ્મશિષ્ય, પુડત ગજરાજ ઉપારા—ભજ મન.
 એકવ લોમસ અગર રહીયા, તીર ગએ મેઘદાસ ચમાગ—ભજ.
 પીકમ બેતાલ જોર કપીરા, તીર ગએ એક પાપી ચંડારા—ભજ.
 દુપતી કે ચીર બળાએ, લાજ રખી દેમે સખ સંસારા—ભજ.
 કૃપ્ત નામે ગુણકા તારી, કૃપા કર અન્ત મેલ એવારા—ભજ.
 એસે અનેક ભગતનકુ તારે, સખ શંતનકા દામ સુધારા—ભજ.
 એકી સીખમાની બાજેમનમેરા, પાપસેદોઈગા મુકત તુષારા—ભજ.
 જોતુમ ચાહે અપને તારનકુ, સન્ન પ્રહા જલે ગુરકે દુવારા—ભજ.
 ગુર પદ લેનર નીજગત રોપત, યું નાહી છુટે જમ જનતરા—ભજ.
 સત મન મનમે રખોની રૂપા, જળકી હોવેગા વટ બિજ્યારા—ભજ.
 ગુર બચનપે રખો પીશ્વાસા સદા ધોરાશી છુટે નીસતારા—ભજ.
 ઉન મુની સંગે ધ્યાન લગાવો, તપહી હોવેગા યું નીરધારા—ભજ.
 બાવે કમાવે ભજો પરીપ્રહા, સમરથ સહકો શ્રીજનદારા—ભજ.
 દેવીદાશ હરી ઉર ધારે, શીશ મેરા ચરન પરીવારા—ભજ.

॥ ૫૬ ॥ ૩૬ ॥

ગુર વીનંતી.

પીએ પીએને રાજ ચંપીન રંમ—એ રાગ.

દીએ દીએ સુખધી કરણા કરી, કરણા કરી ગુર પ્રેમ ભરી—દીએ.
 ભવદુઃખ ભંજન અપ્રમ એવારણ, દુષ્ટ સંહારો કૃપ્ત હરી—દીએ.
 ભવ સાગરમે પુડતા તારો, અરજ હમારી ઉર ધરી—દીએ.
 કાલ કરોધની કહણ સવારી, માર દયવો હરેનરી—દીએ દીએ.
 દેવીદાશ દયા દીને હમપર, બાનાની પ્રભુ બાજ ધરી—દીએ.

॥ ૫૬ ॥ ૪૦ ॥

દરપન બન એહેરા ચમકે રહા—એ રાગ.

મેરી લગની ચુરછશે લાગી, ઝનનનનન બંશી વાગી—મેરી લગની
બવસાગરમેં બટકા બહોત દીન, મેરી બાંતી શું છોએં ભાગી—મેરી
ચીતકુ એજા કીઆ જામહી, મીલા હે અમધુત ખેરાગી—મેરી
મન મુરસદસેં પ્રીત કરકે, પાપી નીંદસે મેં જાગી—મેરી લગની
એક બાશના ચુર ચરણકી, ઓર બાસના મેં વાગી—મેરી.
તરવેણીકે તીરા ઊપર, જળદળ જોત અગમ જાગી—મેરી.
દેવીદાસ ચુર હીરપાસે, શુરતી ધધનમેં મેરી લાગી—મેરી.

॥ ૫૬ ॥ ૪૧ ॥

મન હેને બજી લે હરીને, દ્રઢ વીધાસ હીરદે ધરીને—ટક.
હરી હીરે તેં હાયથી ગુમાઓ. ગુણાવાંદ પ્રજુડા નહી ગાઓ
મેલી શરવે જનું છે મરીને—મન હેને,
દેહાં ધરીને શું રે કમાયો, લાભ ગયો ને ઉલટો હુરાયો.
હસ્યો ઠેક સુધી કીયમાં હરીને—મન હેને.
અલપ આયુષ તો ઉડી જાસે, સમો આવેસે શા હાલ ધાસે
એમ એત તું કાલથી કરીને—મન હેને.
દુરા ચરણે ખણાં ખેલ ખેલ્યો, કસો સ્વાદ એકે નથી મેલ્યો,
હસ્યો પુરે દેખ પાછું હરીને—મન હેને.
કંઈ એક ગયા તુજ જોતા, સમાં સાથી રહ્યાં સહ રાનાં,
બખો! જુડે બાર બવમાં બરીને—મન હેને.
હજી એતો બાજી હાયમાં છે, દઆપણું દીના નાયમાં છે,
કર સમરણ રૂઝ આચરીને—મન હેને.
તબે ગર્વે સર્વે મીઠ્યા તપાસી, એમ સમ કહે છે દેવીદાશી,
રામ બંજનથી જસે, તું તરીને—મન હેને.

॥ ૫૬ ॥ ૪૨ ॥

દરસન બન એહેરા ચમક રહા—એ રાગ.

દરસન ખીન અંખીયાં તરસ રહી, તરસ રહી તરસાએ રહી—દરસન
લગન લગાકે ખીઆ મોરે ખીછડે ખ્યાકુલ સખીયાં સખ બાંધી—દરસન
તલકૂતી શીરું બન બન હુકું, પીયું ખીન પલ રહા બાઈ નહી—દરસન
એહી પાર ગોકુલ ગોહી પાર મથુરા, ખીચજમુના જાત વહી—દરસન
સોવત હે મોહે નીંદ ન આવે, અગડી ભેર સખ જાત વહી—દર
દેવીદાસકે ખાયા ને માંસે, છખી રખું અંતર ગ્રહી—દરસન ખીન

॥ ૫૬ ॥ ૪૩ ॥

રાગ મરશીઆનો.

હોય હાય રે વખત જાય છે સારો, વખત જાય છે સારો,
એનાં સુદૃઢ કરો જનમારો રે—હોય હાય રે.
જેવો પાણીનો છે પરપોટો, એવો દેહી બાઈસો ખોટો,
એક અખાંડ સત ગુર મોટો રે—હોય હાય રે
આનો ચપનું છે સંસાર, એને જાનાં ન લાગે વાર,
એનું જાણો સહુ નીરધાર રે—હોય હાય રે.
કર્યું તેતો ભોગવવું પડશે, આંતે પાપ તો આવી નડશે,
ત્યારે વાહારે આવી કાણ ચડસે રે—હોય હાય રે.
ગાટે મબુ બળેને બાઈ, એજ સાથે આવસે કમાઈ,
ખીજસર્વે જુદી સગાઈ રે—હોય હાય રે.
કર હરીથી સગપણ સાચું, હીંઆ રહેવાનું છે કાચું,
નહી તો ફાટી જસે તારું કાચું—હોય હાય રે.
દવે છોડીને તું હંકાર, પ્રીતે બજી શો જુગદાધાર,
જેથી ઉતરસો ભય પાર રે—હોય હાય રે.
શ્રી રામ બજો નરનાર, (તો) નહીં જસો નહં મોઝાર,
દેવીદાસ કહે વાર વાર રે—હોય હાય રે.

॥ ૫૬ ॥ ૪૪ ॥

રાધાવીલાપ

મેરા ગમકા તરાના—એ રાગ.

મને છેલ્લે છોગાળા મેરલીવારા મુકી ક્યાં જાવોશો;

તમે યાવો ન ન્યારા આંખોના તારા—મુકી ક્યાં.

ફળ લાજ તજીને, બચીમાં હું મોઝ,

જો હું એહવું જાણુતે, તો કરતે પ્રીત જોઈ,

હો હોયે અગારા, દુઃખના દહાડા, કેમ હું ગારા—મુકી ક્યાં

ખોજે ક્યાં જઈને, શુભ તમે માણો, ચુક પડી શુ માહેરી, જે કુર

આણો, વડે આંસુની ધારા, શુભ દુવારા જાણે ગાદરા—મુકી ક્યાં

તવ મન સર્વે સોખું છે, જાણ્યો તારો હાથ, હવે તરછોડી ક્યાં

જનન દેવ તારા કામજીવારા—મુકી ક્યાં.

કહુદે વીદાસજી, જાવો ક્યાં મારા રાજ, નંદજીની આજી છે. જસો,

તો મદરાજ નામ રમતીઆરા અંધન ગારા મોક્ષ દુવારા—મુકી

॥ ૫૬ ॥ ૪૫ ॥

પ્યારી ખતા માફ કરો પુર કશુર હે—એ રાહ.

સુમરન કર રાગકાદેજમકરહે, સતગુરુ કે નામસે એ દુષ્ટ દુરહે-ટેક

એ દુનીઆ કે કંઈ હું સંબધી છોળ દે, ભવ બંધન છુજાનેક

ગુર હાથુર હે—સુમરન.

પ્રીત કાજે સંતોકી એ જ્ઞાનઉરમે, ઉરમેભક્તિમુક્તિશીખરપુરહે-સુસ

હરી હીરા હાથસેકયું ડાલ દેત હે, એ અવસર સુધારનેકા પુજે જરહે--

નામ ખીતા હુમેહે સકલ સંસાર, એત મનજલ્દીતેરીખળીકશુરહે-સુ

શ્રીરામ ગુણ ગાઈ લે એ દાવ તેરા હે, દેવીદાસ ચરણોમેચકચુરહે-સુ

॥ ૫૬ ॥ ૪૬ ॥

ખીખીજન સુનીએ જરી—એ રાગ

ખોજ મત કરાને જરી, કરાને જરી કરાને જરી—કક.

દેવતા જેમ પથરમાં એમ, કાયામાં હીરતાર,
ઈચ્છા જે હોય જેવાની તો, ચક્રમક સેહેર જાર—ખોજ
હીરો છે મેદાનમાં રે, પીરલાને કાથ જઈ,
ઝવેરી હોય તો પદ્મમાં ઉપાડે, મુરખ ગોયાં ખાઈ—ખોજ.
કરતુરી તો કમલ વસે, મરધ વન ભટકાય,
કાલ અચાનક આવમે ત્યારે, ધરધર ધુજસે કાય—ખોજ.
રતુંકારમાં રમી રહ્યો છે, નીરાધારની પાસ,
ગુરુ હીરપાથી જુવો તમાસો, કહે છે દેશીદાસ—ખોજ.

॥ ૫૬ ॥ ૪૭ ॥

દાણુ લીલા.

શું દર્શસ તુંને જાવા, દુ.ખી થાવા—એ રાગ.

હઠ છોડ કળા કાળા, મોરલીવાળા, તમે શીદ રોકાછો વાટ,
મને જાવા દો જમુના કાટ, દાણુ સેના ભોજા બાળા—મોરલીવાળા
નહીં ઘટેતમુને એ રીત, કહ જાગે પ્યારી તુજ પ્રીત, છપ્પી જોઈ
ચોંટયું માંડીત, અરેનહીતો પ્રતવીપરીત, જગતુડી મોતન માળા—મો
હું મન તો સાંજાને રહી, માર્ગે સરખી માટેલીઓ ગણ, મારી વખત
જાય છે વહી, નહીં વેચાસે માંડે મહી, ઘાળ હવે વાટ સામળા—મો.
તમો લાજે નહીં લમાગ, એક મારે માયેછે ભારે, રસીયાજી લાવેને
પ્યાર, હવે મુજને યાવ છે વાર, શું કરે નેન ચાળા—મોરલી.
હું હારી છું દીલજન, આ વખતે કહ્યું તું માન, દેવીદાસ પ્રેરતીત
ખ્યાન, મારા મંદીર પધારો કહાન, જેથી નીત દર્શન માળા—મોર.

॥ ૫૬ ॥ ૪૮ ॥

સત્ય ભક્તી કરવા વીધે.

જુવો પીતાજી મજરે કમીને—એ રાહ.

કયા જુમ ખોજો વાર મહી વારા, મહલીમ મારમ, માર હે નારા—ટુંક

એક આંગઠે સરીર તેલે. બહુલ કષ્ટ કાયાકુ દેવે,
 બહુ કમુખી રીરે જુગતમે, કયુર રીજે તારનાહારા—કયા તુમ.
 ગોમતી ગંગા તીરથ નાહાએ, તપ અરત કરી રામ ન પાયે.
 દિધે મગલક જુલે જાલી, પ-સત નાહી પરીચહા પાંગ...કયા.
 જટા બળામ જગલ રેવે કામ, બન્ય કરવત લેવે,
 તપની ના હોવે નામ સમાના પપન ગદાય જો દશે દુવાગ—કયા
 દાન કરસે ગવરીકા દેવે દુવારકા નાચકી છાપ બે લેવે,
 અજમ તરેલકી ધુની બે તાપે, તપહી ન છુટે જગ જગના—ક.
 અંદન લોપન આંગે લગાવે ઈરાકે માળા જુગ બગમાવે.
 કોબ બહા જોર અહાન સીના, કયુર પાવે મોક્ષ દુવાગ—કયા.
 કયાની કયે જોર કરે ચતુગમ જુગત મગયું ખાઆ પ્રસન્ના
 હુલુ કરત છે હાપ્પા કુતા. અંતે જાવેગે, નર્ક મોખરા—કયા.
 પ્રથમ ભકતી પ્રથ ન રીજે, એ જગ ધુતા વાંકુ કહીજે
 સીરંપે શતગુર ગંગા કીરં, જાલી હવકા ટોવે જીવ.ગ—કયા
 દેવીદાશ, કેહેતે મોર્ક, ગુરમમ જગક પુરન હોઇ.
 સો નર ભકતી કરત સુગ રીર નહી. આંવે જો સનસ રા—કયા

॥ ૫૬ ॥ ૪૯ ॥

મન કિપદેશ.

મોહો લાગી છે તરસ બહ પાણી પા—હુમની રાહ.
 ગન દુર દુંદન મન જગના રે, હારી ચગલ સીત દમજારે—ટેક.
 ઘટહીને મંગા ઘટહીમે જમુના, ઘટમે ગોમતી નહારીઓરે—ગન.
 ઘટહીમે દેવલ ઘટહીમે દેવા, ઘટમે ભકતી કરમજો રે—મન.
 ઘટહીમે તેરે આમ બમીયા, શુભ મન સેજ પીછડીઓ રે—મન.
 ઘટમે શેવા ઘટમે શુમરન, મનકી માળા દરહઓ રે—મન.
 ઘટમે ગોધુલ ઘટમે મથુરા, ઘટમે કપન કનકડીઓ રે—મન.
 હનગા પીમલા શુભમન નારી, ગયેણી તાર મીલકીઓ રે—મન.
 ઘટમે શુદામન જગે અજવે. હમમ હમી મુલ્ય માણીઓરે...મ.
 દેવીદાસ સુર કીરપાયે, ઘટમે નીઆગન પહઓ રે—મન દુર

॥ ૫૬ ॥ ૫૦ ॥

દશા આ શી થઈ મારી—એ રાહ.

નળી બજ તો ૧ ગીરધારી, આગે સી ગત થશે તાહારી—ટેક.
બુઝે નાળી બરાખંડીના, દીગે ખોઓ ગમાર, માયામાં મુંઝાઈ રહ્યો
ધીક છે અરાર, દીવી આ દેહ સુંદર સારી—આગે સી.
કૃપા કાવી તુમને ધાળી જડરાગનીથી રાખે. એકુદન હરીનું નામ
મુખ નહીં બાખે, ગર્ભ દુઃખ મુક્યું વીસારી—આગે શી.
વશા બુઝાવી તાહારો, અમરતને આરે, તેને તો બુઝી ચાલ્યો,
શંસાર લારે, ફળેતી તા થસે મારી—આગે શી.
માન પીતાને મુત મંધવ, નહીં આવે કોઈ કાગ, અંતે જાવું એખલાં
શુભર શ્રી રામ, સીખામણ માન તું મારી—આગે શી.
દેવીદાસ હરી વના, અંતે તું પરતાસે, આજ કાલ કરતાં પ્રાણી
આપુણ્ય તો જાસે, હરી નામ લે તું સંભારી—આગે શી.

॥ ૫૬ ॥ ૫૧ ॥

પ્રભુ મુજપર એકાએક આ શીતમ તે શું થયું—એ રાહ.

સત ગુર તોરે કારણે મોરા મન દીવાના હો ગયા,
મન દીવાના હો ગયા, દીસ દીવાના હો ગયા—ટેક.
બહુત લગાઇ કે, જોગન હોડે શીકું
કહાં જઈ હુંડું મેરા મન તલગ હો રહ્યા—સત.
આસ સુગ છોડકે, પ્રીત તુમ શંગ કાની,
લગન લગાઇ પીછે નાથજી ખીજળ ગયા—સત.
આજ મોરે મંદીરે પધારો કહુંકું કરગરી,
તુમ ખીન નાથજી મેરા મન તો ખ્યાકુલ બચ્યા—સત.
આસ હે મુજકુ તેરી, દર્શન દીને સ્વામી,
કહેતે દેવીસસજી અજ મુજપર કીજે દયા—સત.

॥ ૫૬ ॥ ૫૨ ॥

પ્રભુ મુજપર એકાએક, આ શીતમ તે શું થયું—એ રાહ.

મોહન તોરા નામપર હું, જલકે રે વારી વારી,
ધન્ય બાયગ મોહન આપ્યા આજ મોરારી—ટેક.

આજ આનંદ છે ઘણો, એંડયા મારા ચીતમાં,
અળીલ ને ગુલાલ તો હો છે અતી બારી—મોહન.

પાવન ક્યાં લોગન, અવગેલાએ માલના,
મોતીડે વધાવ્યા મેં તો હપ્પે કુંજળીદારી—મોહન.

રસીયાછ રસમાં હું તો રહી છું બુડી,
મનોહર મુરતી લાગે છે મુજને પ્યારી—મોહન.

સ્વામ છપ્પી નીરળી, મોહી રહ્યું મન માલાઈ,
કહે છે દેવીદાશછ સદા છું હું દાસી તારી—મોહન.

॥ ૫૬ ॥ ૫૩ ॥

તુ ન કુમત્રા છઅરવા હો પીતા મોરા—એ રાહ.

કયા જુગતશે ડરના, હો હંશા મોરા—ટેક.

ધર્મ ધનુષ્ય, ખડગ લેકે, નીર્ભય નીસાન ચડના, હો હંશા મોરા—કયા
બક્તિકી શમશેર લેકે બાઈ, દાઝ બલીસે બડના, હો હંશા—કયા

બડી ગરીબી આન ધ્યાનકી, કુમત માર બશ કરના, હો હંશા—કયા
આનકા ઘોડા સખલસગમ, પ્રેમકી આયુક કર ધરના, હો હંશા—કયા

કામ કરોષકી ગરદન મારી, સત ગુરનામ સુમરના, હો હંશા—કયા
પાંચકુ માર પચીશકુ બશકર, બવ જલ પાર ઉતરના, હો હંશા—કયા

સત્ય નામકી શુરત સીધારી, ઠીક વાહાં જમ ઠરના, હો હંશા—કયા
સુરા હોકે સનમુખ રહેના, સત્ય નામસે મરના, હો હંશા—કયા

દેવીદાશછ કહે સખખા, એક અમર વર વરના, હો હંશા—કયા

॥ ૫૬ ॥ ૫૪ ॥

એવી રે રંભા જાની જાવા કેમ દર્દીએ—એ રાહ.
 એવું રે જાની છતી બાજુ કેમ ખોલ્યો—ટેક.
 ચાર દનનું ચાદરણું ને, ફરી અંધારી રાત;
 ધનને દોષન ગાયા મુકી, જાવું જમ સંધાત રે—એવું રે
 બાઈ બાંધ ને કુટુંબ કપીલા, સ્વારથના સહુ બાધ;
 અતકાળે અલગા રેહેશે, ત્યારે કાણ શહાય રે—એવું રે.
 અકલ્પ ચોકડી રાજ ખોલ્યું, રાયણે તમામ,
 માન્યું નહીં મદોદરીનું, કીધું કુટુંબ કામ રે—એવું રે.
 જેવું કરવું તેવું બરવું, અતે નીરાધાર;
 સાચ થકી પાર જીતરવું, નહીં તો નરક મોઝાર રે—એવું રે.
 ગરબ કરીને થાંબ ધીકાવ્યો, હરહરના કંશરાંચ;
 નરશીલ રૂપે કંશ વધેર્યો, પ્રેલ્લાદ વાહાર માય રે—એવું રે
 નર તન પામી સાહેબ સમરો, નહીં તો થસો દ્વિદાશ;
 રામ બજનથી કંઈ એક તરીઆ, કહે છે દેવીદાસ રે—એવું રે

॥ ૫૬ ॥ ૫૫ ॥

પાટણના નરપત્રથી તુજ મોહોલે, પદમણી નારી—એ રાહ
 અતે ફળેથી થસે બહુ તારી, સંભારી બે હરી—ટેક.
 ગર્ભ રક્ષા કીધી અતી, કૃપા કીધી છે વીશ્વપતી;
 તેને મળ્યો તું હવે વીસરીને, માયા મને ધરી—અતે
 કાજાવાલા કરી આગ્યો, મુઠ બાંધી હોરો લાગ્યો;
 ખોમ જોખન ધન માયા રે જ્યેષ્ઠને, છુલ્લી તારી ફરી—અતે
 ફરી નથી ખેડે લગાર, છુલ્લી મળ્યો તું કેલે કરાર;
 બહુ અમરથી તું તો મળ્યો છે, ગાન કહ્યું નરી—અતે

નથી હરી નામ લીધું, વીખ હળાહળ ખીધું:
 રૂઢાવ ત્રાસે જુઠારે તાહારા બોલા જેલ કની-અતે.
 હેતે બજલ લેકા-તાર, આ સ્વપનુ છે સુસાર;
 બજન વીના તે જન્મ ગુમાયો, જણની બારે મારી;—અ
 બહુ બચા માથે ભાર, નહીં મનખો વારો વાર;
 દેવીદાસ કહે હરી બજનથી, તમે જસા તરી—અતે.

॥ ૫૬ ॥ ૫૬ ॥

થાવો તમે તૈયાર પદમણી—એ રાહ.
 ગાવ તમે હરી ગુણ પ્યારે, ચરણે ચીતલાવો—ટેક.
 કામ કરોધ મદ માયા મુકી, તરી બજન કરીએ;
 રાગ મારગ 'તો' સંચરુ, પાપ થકી ડરીએ—ગાવ તમે.
 કેરે ગાતા પદક લઈ, મોહ ફોજ મારીએ,
 બમ્બી સમશેર હાથ ધરીને, હાંમત નહીં હારીએ—ગાવ તમે;
 શીલ સંતોષ બખતર પેહેરી, ગ્લાન મોડ ચડીએ;
 સુરત નીરતની બંદુક કરીને, જમ સાથ લટીએ—ગાવ તમે.
 રણથી પગમાં ફરે ન પાછાં; તેને શુરા કહીએ;
 દેવીદાસ કહે રામ બજનમાં, નીત છુંકી રહીએ—ગાવ તમે.

॥ ૫૬ ॥ ૫૬ ॥

હરે થયું રે હરે થયું; આપડી આ રાણકીને હરે થયું—એ રાગ.
 હરે થયું રે હરે થયું, રામ સમરતાં હરે થયું—ટેક
 ગરવ થકી કદા એક નર હારણ, રામ રાવણુ, રાજ ગયું—રામ
 આંડ બવાલ, ચીત બોલાતે બાહ, તેમાં તાંડે શું કારણ થયું—રામ
 અલીલ કારણ દેખેઆ ખાડી, કહણ કીધું કેતું હેયું—રામ સમર
 સમાજમાંને સમાવતીએ; સતને કારણ દુઃખ સહ્યું—રામ સમર
 મુઠ્ઠાએ તો હેને સમરીઆ; અખંડ રાજ તેતું રહ્યું—રામ.
 એતું, બધી મન રામ બજલે, દેવીદાસ કહે માન કહ્યું—રામ.

॥ ચહે ॥ ચટ ॥

રાહ હંદર સલગનો

ધારા મારા ખાધુઓ, રાજ થયા કે નહીં;
 મન બોલે દેવા કાજ, રમ્યો અંથ સહી—ટેક.
 વાંચી મીત્ર ચાલજો, શુધ્ધ ભાવથી;
 નેચી સુખ પામશે. હું કહુંકું કથી—ધારા
 વીધ વીધ રામ રાધ, બોધે બહુ;
 માટે અંથ લેજો તમે, હરખે શહુ—ધારા
 ગુજ તો કીમત છે, નથી વધારે દામ;
 સુરા બાઈ સર્વને, કેહેજો બીડી લામ—ધારા
 અંથ આ છપાવવા, મત કીધો ખરા;
 તેથી મીત્ર મારા શહુ, દેજો આસરો—ધારા
 હાથ હું હું સર્વનો; નથી મતી મારી;
 જુલ સુક મીત્ર મારા, લેજો શંભારી—ધારા
 વીનંતી કરુંહું હુંતો, બેવ હાથ જોડ;
 માફ શહુ કરજો મને, કાલ ન દેશે ખોડ—ધારા
 અત બાકી છે થોડી, ખરીદો જલદી બાઈ;
 પછી મજબની નથી, રેંદશે પસ્તાર—ધારા
 મન દોલત કંઈ નહીં આવે કામ
 બકતી કરો આવે શહુ, બજે શ્રી રામ—ધારા

સમાપ્ત

અગાંડિયી આશ્રય આપનારા સાહેબોના

મુખારક નામની યાદી.

સુરત.

- ૧ શા. યુગામદાશ અમ્બારામ.
- ૨ શા. મગનલાલ આમ્બારામ.
- ૩ શા. પનજીવાળુ કુલ્લભ.
- ૪ શા. પાતાલજી ધનજીભાઈ મોતીવાલા.
- ૫ શા. જિન નરસુ.
- ૬ શા. પમા ભાલા.
- ૭ શા. ગાધાભાઈ ગોવીંદજી તાડીવાલા.
- ૮ શા. મુળજી નાગજી.
- ૯ શા. હારા ગોવીંદજી સુલામબાબા મીલ-
તારાલજોખર.
- ૧૦ શા. નાથભાઈ રતનજી.
- ૧૧ શા. ભગવાનદાશ દવ્યારામ વડીલ.
- ૧૨ શા. રતનચંદ કુંજરદાશ.
- ૧૩ શા. દીઆર હીરા.
- ૧૪ શા. ગોરામ મોઠા હજીરાવાલા.
- ૧૫ શા. પરમાત્મ રામજી.
- ૧૬ શા. હારા ગરજી.
- ૧૭ શા. ભાલા ગોપાલ સુલામબાબા મીલ-
તારાલજોખર.
- ૧૮ શા. કુંજીરદાસ ગોવીંદદાસ સુલામબા-
બામીલ જોસલજોખર.
- ૧૯ શા. ગાહાલજી.
- ૨૦ શા. ભીખા હરી.
- ૨૧ શા. નાથા હરી.
- ૨૨ શા. મીરા નારણ.
- ૨૩ શા. કાહાલજી હીરા.
- ૨૪ શા. રામા હાસા.
- ૨૫ શા. લાલા છીખા.
- ૨૬ શા. કેશવદાસ મીઠારામ.
- ૨૭ શા. ઝીણા માવજી.
- ૨૮ શા. નિરાસ માધુ.
- ૨૯ શા. કાળા મીડા.
- ૩૦ શા. રવજી કરસન.

વેડ

- ૧ શા. ઈસા ભલા.
- ૨ શા. મુળજી ગોવીંદ.
- ૩ શા. કુભારીઆ.
- ૪ શા. ભીખા નરસ.
- ૫ શા. પેખા માવજી.

મુખજી.

- ૧ શા. ભાલા કાનજી.
- ૨ શા. મીઠા લજમજી.
- ૩ શા. જિશ. મીઠા પેઈદર.
- ૪ શા. રજુ મીઠજી પેઈદર.
- ૫ શા. ગોવીંદ હીરા.
- ૬ શા. લઈઆબાબા અબદુલકુલેન.
- ૭ શા. પાલજી.

અહવા જાગર જહાર.

- ૧ શા. પરસોતમ ભીખા.
- ૨ શા. ભાલા રીફુ.
- ૩ શા. મોરાર મીઠા.
- ૪ શા. કાહાલજી જવા.

કરેચ

- ૧ શા. દામોદરદાસ પરસોતમદાસજીવાલા.
- ૨ શા. ભાલા ભીખા.

કુલપાડા.

- ૧ શા. તુ. કેશવદાસ મીલ કાહાલજી.
- ૨ શા. જ. હરી માસતર રતનજી.

અહમદનગર

- ૧ શા. નરસીંહદાસ કાહાલજી.
- ૨ શા. જાહાલજી પરસોતમ નડીઆલ.
- ૩ શા. કાહાલજી પીતામર સુડીકલ.
- ૪ શા. મકન જોસાઈ કરાંચી.
- ૫ શા. પીતામરદાસજીભાઈ મીઠાજી.

બાહેર ખપ્પર.

આ પુસ્તક સુરત સેવકપુરા, કતારગામની ભાગ્ય પાંચે
અનુક્રાંતિના ટેકરાપર કેવલદાશ ખીન ભગવાનરાયણના
મંદિરથી રોકડી કીમતે મળશે.

દોહરો

“અથ વાંચો હરખે શબ્દ, રૂમ રૂમ લાગે રંગ,
રૂરી રૂરી વાંચવા તણે, થાય મન ઉમંગ.”

ચોખાઈ

તાકીઃ કરો વખત ચોખા છે,
આ અનુલ્ય અથ ભર્યો ગેળો છે.
ગોશ માસ જ્ઞાન ચોખા છે,
મહા કૃપાળુ સંકર ભોળો છે.

